

In memoriam Zerkowitz Judit

Dying is a wild night and a new road.

Emily Dickinson

Ülünk a vonaton, megyünk Szegedre, az őszi gender-konferenciára. Még mindenki készül, olvas, javít. Zerkowitz Jutka örül. Jó reggelt, juj de jó, megyünk Zsazsáékhoz. Összecsapja a kezét, csillog a szeme a szemüveg mögött.

Hazafelé már mindenki sokkal lazább, Vasvári Lujzival közös ismerősökről beszélgetnek, milyen régi barátság, mennyi

emlék. Egymáshoz közel ülünk, felszabadultan, friss élményekkel. Még hat a konferencia vivőereje.

Pár évvel későbbi konferencia, első este, majdnem kilenc óra. Fáradtak vagyunk.

Ez nekem sok volt – mondja Jutka, jelentőségteljesen. – Sok volt. Majdnem kimentem. Csak a Zsazsa kedvéért nem álltam fel.

De sosem ment ki. Az őszi szegedi gender-konferenciák leghűségesebb előadója és hallgatója volt. És ha felállt, ártatlannak induló kérdéseket tett fel, amik aztán egész más megvilágításba helyezték a dolgokat. Mélységeket mutattak, emberi távlatokat nyitottak, egy egész régebbi kultúra levegőjét hozták. Egy olyan műveltségét, amelyben sok nyelv és sok nyelv irodalma, kultúrája, szemlélete adta a színeket. A francia irodalom. A Biblia. Az angol költészet. Örökény. Ahonnan nézve, a konkrét szövegbe kapaszkodva bármiről szó lehetett, különös fénytörésben, ahogy nélküle nem láttuk volna.

A jubileumi, a 15. volt Jutka utolsó NYIM-konferenciája. Autóval jöttünk haza, Jutka javasolta, hogy Pesten valahol kiszáll és onnan már majd gyalog. Már az Egyetem utcában elkezdett cseperegni az eső. Útközben ért a vihar, ömlött az eső. Végigbeszélgettük az utat. A konferenciáról, csoda, hogy

tizenöt éve minden évben sikerül megrendezni, a tanításról, írásról. Utána is, ahogy átértünk a felhők másik oldalára, feketeség, villámlás. Mire hazaértünk, beesteledett, de már alig esett.

Jutka még az autóban elővette a kulcsát, nagyon örült ennek a praktikus megoldásnak, hogy ha megint eleredne, csak a járdán kell pár lépést tennie, nem ázik meg, míg előkerül a kulcs.

Elállt az eső, szárazon jutott el a kapuig. Bekapcsolt a mozgásérzékelő lámpa.

Jutka kicsit lehajolt a kilincshez a kapu alatti lámpafényben, mielőtt belépett az Akadémia utcai szülői házba.

Friedrich Judit